

Ἰωάννης (1770 περίπου)¹ ἐκ τῶν περιχώρων Τραπεζούντος μετὰ συνδιδασκάλου Ἰωάννου Καστανίτσα. Κλεισθέντος δὲ αὐθις, μετὰ ἔτη ἱκανὰ προέστη αὐτοῦ Γεώργιος ὁ Κλαδόπουλος, μεθ' ὃν Καισαρεύς τις· τοῦτον δ' ἀποχωρήσαντα μετὰ τινων ἐτῶν διακοπὴν διεδέξατο Σάββας ὁ Τριανταφυλλίδης, ὁ τὰ θεμέλια τοῦ νέου Φροντιστηρίου θέμενος τῷ 1817· διὰ τὸν ἄοκνον δὲ ζῆλον τῶν τε προκατόχων, μᾶλλον δὲ αὐτοῦ τοῦ Σάββα, καὶ τὴν ἄκαμπτόν του προθυμίαν ὁ πρὸς τὰ γράμματα ζῆλος ἔλαβε χαρακτῆρα γενικώτερον, ἢ δὲ πόλις ἐπέδωκεν ἱκανῶς εἰς τὸν πολιτισμὸν καὶ τὸ ἐμπόριον. Τοῦτον ἐπὶ πενταετίαν διδάξαντα² διεδέξατο ἐπὶ μικρὸν ὁ μαθητὴς αὐτοῦ Θεοδόσιος ὁ Ξενοφῶν (ἀποθ. 1829), ἐφεξῆς δὲ μέχρις ἐσχάτων ἕτεροι, ἐν οἷς διακρίνεται ὁ τὴν ἐν Σμύρῃ διευθύνων ἤδη καὶ ἐκ Τραπεζούντος τὸ γένος ἔλκων ἐλλόγιμος Κωνσταντῖνος Ξανθόπουλος. Τὸ δὲ Φροντιστήριον βελτιούμενον βαθμηδὸν φιλοκάλῳ προθυμίᾳ τῶν κατοίκων ἐτράπη εἰς καλῶς κατηρητισμένον Γυμνάσιον, αἱ δὲ ἐξ αὐτοῦ ἐκπεμπόμεναι ἀκτίνες ἐκτείνονται καὶ μακρὰν, ἔνθα πρότερον μὲν ἦσαν θινες ἄνδρσι καὶ θηριώδει, νῦν δὲ θεῖα συνάρσει πολλαὶ Ἑλληνικαὶ Σχολαί, πλείους δὲ Ἀλληλοδιδασκτικαὶ ἱδρύνται, ἢ γλῶσσα τῶν προγόνων πανταχοῦ κατὰ Πόντον καὶ τὰ περίξ διδάσκειται, ὁ δὲ Μαραθῶν καὶ ἡ Σαλαμῖς καὶ αἱ Πλαταιαὶ γινώσκονται. Λόγιοι δὲ Τραπεζούντιοι, πλὴν τῶν ἀνωτέρω, Ἀθανάσιος Τραπεζούντιος, ὁ Δαιμονοκαταλύτης, κατὰ τὸ 1600 συντάξας Περιγραφὴν τῆς Μονῆς τοῦ Ὄρους Μελά ἢ Σουμελά³, Γεώργιος Προηγούμενος τοῦ Βαζελοῦ, λόγιος (1670)⁴, Διονύσιος ὁ Χαλδεῖας, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, περὶ τὸ 1760, συντάξας ἐπίσης τοῦ αὐτοῦ Ὄρους Περιγραφὴν⁵, Θεόδωρος Συμεῶνος, διδάσκαλος ἐν Βουκουρεστίῳ (1690)⁶,

(1) Σύνταγμα τῶν θεῶν καὶ ἱερῶν Κανόνων ὑπὸ Γ. Ῥάλλη καὶ Μ. Ποτλῆ Τόμ. Α', 1—1α.

(2) Π. Τριανταφυλλίδου ἔνθ. ἀνωτέρω σελ. 191. Γ. Γ. Παπαδοπούλου τὰ κατὰ τὸν Πατριάρχην Γρηγόριον Ε', 463.

(3) Ἡ θεῖα καὶ ἱερὰ Ἀκολουθία τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν Βαρνάβα καὶ Σωφρονίου τῶν ἐξ Ἀθηνῶν κτλ. ἐν Λειψία 1775 σελ. 4.

(4) Ἐν χειρ. ὑπ' ἀρ. 323 τῆς τοῦ Ἀγιοταφ. Μετοχ. βιβλιοθήκης.

(5) Ἐνθ. ἀνωτ. σημ. 3.

(6) Π. Τριανταφυλλίδου τὰ Ποντικὰ κτλ. σελ. 189. 190.